

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1 pesseta trimestre
Fora	1'50 id. id.
Extranger...	1'50 id. id.
Un número, 10 céntims	

Any 2.º

Administració y Redacció

SABATERIA-VELLA 2.º 1.º

Dissapte, 19 de Janer de 1895.

SECCIÓ GENERAL

LA ENSENYANÇA

de la llengua catalana en los Seminaris

Los llegidors de LO GERONÉS s' haurán fixat en los articles que sobre la ensenyansa de la doctrina cristiana y la predicació en nostra terra de la paraula divina en llengua catalana hem publicat en los últims números, articles deguts á distingits eclesiástichs y que demostran millor y ab més autoritat que la que hauriam tingut nosaltres, no solzament la utilitat y conveniencia de l' us de la llengua del poble en tot lo que lá referencia á l' ànima y á las relacions dels fidels ab Deu, sino ademés la obligació en que están d' usarla los eclesiástichs pera dits fins, en virtut de les prescripcions canòniques axí generals com particulars de Catalunya y de cada un de sos bisbats.

Al publicarse nos proposárem: ademés de recordar aquesta obligació y les poderoses rahons de conveniencia que la justifican, especialment en lo temps que corrén en que la ensenyansa de la doctrina en llengua castellana s' ha introduhit en totes les escoles, tant oficials com particulars y tant regentades per seglars com per instituts religiosos, y en que la predicació en castellá s' ha desenrotllat d' aytal manera que sols per escepció se pot dir que en català s' predica, tot axó ab perjudici palpable y evident del coneixement de la primera y del profit ó resultats práctichs de la segona; nos pròposárem, repetim, també cridar la atenció de las autoritats eclesiástiques, sobre lo que á nostre entendre es una consecuencia lògica y necessaria d' aquellas obligacions, ço es, la ensenyansa de la llengua catalana en los Seminaris de Catalunya.

Efectivament; si l' clero té la obligació de ensenyir y explicar als fidels la doctrina de Jesucrist en llengua catalana, y en la mateixa predicarhi la paraula de Deu, es precís, es indispensable que l' clero conegeu dita llengua, no solzament per l' us y práctica familiar, sino ademés per la seva gramática y pel seu diccionari. Si al clero se li ensenya estensa y grammaticalment lo llatí y sols superficialment la gramática castellana, pero gèns de la catalana, resultarà lo qu' ara passa; que, fites les degudes escepcions, la generalitat no posseix la llengua catalana ni la castellana y que ho fa malament tant quan predica en català, com quan predica en castellá, inclinantse més á predicar en aquesta última llengua per haverla estudiada algun xich y creures demostrar axí una ilustració superior á la del poble, pero logrant que la major part dels catalans no l' entenguin y que molts dels castellans que l' escoltan, li cullin instintivament los disbarats que li escapin y, entre axó y la pronunciació que xoca á les seves orelles, se distraquin y fins alguns ne fassin burla.

Per altra part, lo major número dels sermons qu' s' fan primer s' escriuen, y malament podrán escriurelse en català sos àutors, en que sian catalans, sino conexen grammaticalment la llengua catalana. La gramática té per objecte ensenyantar de bé parlar y escriure, y, com ningú naix ensenyat, es consequent que si l' clero català deu per obligació parlar y escriure en català, pera ferho bé, com es lògich y natural que s' vulga que ho fassa, es necessari que se li ensenyi la llengua catalana.

Així mateix es necessaria aquesta ensenyansa fins pera que sapia llegir correctament los llibres de devoció catalans, com son lo mes de Maria, Novenes, Septenaris, etc. dels quins molts n' hi ha encara d' escrits en català y convindria que l' s' no ho son ho fossin, perque del contrari lo que resulta es que no donen á lo que llegexen ni l' sentit ni la pronunciació corresponent, y lo millor, que es lo sentiment, la compenetració ab l' assumpto, hi falta y, faltant-hi, no s' comunica al cor ni mou los afectes dels que escoltan.

Tot lo qu' acabém de dir nos sembla tant clar y tant natural, que no creyem puga oposarshj cap rahó sólida ja

que may pot serho la de contribuir als fins de l' Estat al prosciriure la ensenyansa del català de les escoles. Aquest mira sols á conveniencies terrenals y molt sovint á interessos de rassa ó de poble: y lo fi de la religió es guanyar ànimes pera l' altre vida, procurar la salvació de tots los pobles y de totes les rasses; sense que may dega sacrificiar aquest fi superior á interessos terrenals de cap mena. Si l' Estat te empenyo en descatalanizar als catalans; la Iglesia, lo clero, no pot ni deu contribuir á n' aquesta descatalanisació, en perjudici de la ànima, de la salvació dels catalans; perquè, pera contribuir á un interés puramente terrenal, descuidaría y perjudicaria lo seu principal objecte, que es la vida futura dels fidels que té encomanats.

Respecte á les dificultats que pera aquesta ensenyansa puguen presentarse y al modo de donarla, es qüestió que mereix esser tractada separadament. Pero, desde luego, no seria tant difícil tornar á lo que s' feya anys enrera, volém dir á ensenyar lo llatí per medi de la llengua catalana; ab lo qual nos sembla li guanyarían molt los seminaristas, no solzament per lo que apendrían d' aquesta, si no pels menors obstacles que se l' hi oposarían al estudi de la llatina. Es sabut que en l' estudi de les llengues, la base es anar de lo conegut á lo desconegut, y la immensa majoria dels seminaristes que comensan los estudis no saben mes llengua que la que han après de sos pares. Ferlos hi apendre l' llatí pel castellà, que tampoc saben, es doblar la dificultat, obligar-se á l' estudi de dos llengues ab un plegat, tent servir una llengua desconeguda pera l' estudi d' altre també desconeguda. Los resultats han d' esser per forsa deficients y per axó lo coneixement del llatí entre l' clero es molt inferior avuy á lo que avans era, y aviat en aquest punt los Seminaris haurán basat al nivell dels Instituts de segona ensenyansa, en los quins pel general del llatí no se l' apren.

Existexen encara gramàtiques catalanes-llatines y vocabularis llatins-catalans, pera us dels seminaris. L' únic que falta es rompre ab la moda ó ab la rutina, y prescindint de certes ventatges sempre secondaries, donar importància principal á lo que la deu tenir, ço es, instruir al clero ab mira primordial á la missió que li està encomanada y als interessos dels fidels entre l' s quins la deuen exercir.

V.

CONSEQUÈNCIAS de la centralización á Espanya

(Fragment del llibre *Estudi sobre'l Regionalisme*.)

Los ulls s' omplen de llàgrimas y l' cor se entristeix al volquer esmentar las desgraciadas conseqüencias que la centralización ha reportat á nostra Espanya. Ab molta rahó se diu que de las unions estúpidas y cegas, de las sumisions subjectadas y rendidas dessota l' úlim gràfó del sol de un poder central, ne vénen molts mals. Y que treure tota la vida á un membre determinat del cos, es procurar la mort, y axí mateix, reduhir la activitat social á un sol fi, no pot menys de ser funestíssim. En efecte, Espanya, aquella Reyna en quals dominis jamay se ponía lo sol; aquella Princesa per qui venian centenars de vaxells carregats d' or y pedreria; aquella Matrona que com altra Minerva, humiliava los exèrcits tots d' Europa; en una paraula, Espanya, la deesa á qui tothom respectava, temia y venerava, avuy está desprestigiada per tot arreu, ab un deficit horrorós, y empobrida ab las llargas crisi's que passan sa industria, son comerç y la seva agricultura, mancats de protecció, si es que no l' s' hi fan guerra. Però axó sí, los qui á tal estat nos han dut son tan hidalgos com sempre, tan centralisadors com los de segles enrera, y á tota hora nos parlan de la independència y unitat nacional, de la igualdad de todos los españoles alrededor de la bandera de la Pàtria, de la integridad nacional, més si es-

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin á la Rédacció, se n' donarà compte en lo Setmanari.

BIBLIOTECA PÚBLICA

GIRONA Núm. 42.

tudiessen de debò l' estat de nostre país, veuriam que la tal independència no es més que en lo paper y boca dels patriòters. A la Espanya, per volgut ésser centralizada, han acabat per centralitzarla des de l' extranger.

Ja hem vist com Castella anà prenen poch á poch los furs dels antichs regnes tot dextantse portar de son carácter centralizador; ¿qué succeix després? Que volgunt dominar nostra Patria per l' absolutisme la portà á la més vergonyosa decadència fins arribar á ésser la última de las nacions, ella, la que havia influit en lo mon tant per sus armas com per sus ciencias y lletres, l' ha dividida en una infinitat de faccions que com famolenchs llops se disputan lo poder, no dextantla reposar un instant, l' ha enfonsada en un llarg nombre de revolucions que la deshonran y empobreixen; y tement la separació dels antichs regnes, los ha dividit y subdividit, lo qual es la remora mes gran del progrés y civilisació dels Estats moderns. Fundant la unitat política y administrativa, contra las tendencias y tradicions de aquells, los ha dut al desordre major á que pot anar á parar una nació; á la immoralitat, al caos: puix subjectantlos á viure dessota l' ombra del Estat, á demanar son permís fins per la satisfacció de llurs exclusius interessos, á esperar del poder central millors que haurien obtingut per sa propia iniciativa, ha mort sa spontaneitat y ha debilitat sus energies, sentlos caure en una inercia desfavorable als interessos de la Patria, de modo que té molta rahó l' qui considera á la Espanya de nostres días com un cos en que tot es mort menys los cuchs que l' estan devorant.

Lo Rey se considerava l' únic senyor dels antichs regnes. De prompte ja no s' avenia ab las diferentas lleys per que s' regian y mirava de reüll principalment las que limitavan la sua autoritat y l' obligaven á baxar lo cap davant los poders é institucions fillas de la voluntat dels pobles. Pensant que limitavan la seva autoritat, las socavava d' amagat ja que no podía atacarlas cara á cara. Com per altra part no estés ni pogués estar identificat ab tots los regnes, com ho estava cada rey ab lo seu, mentres visquen separadament, sols tractarlos ab menyspreu y sols los festejava quan devia exigirlos grans y costosos serveys.

Aquest estat forçós de cos no podia menys que produir conflictes; y per cert los produí diferents vegadas.

En temps de Felip II s' alçà Zaragoza indignada en defensa de Antoni Perez que se havia acullit al fur de la manifestació.

Mitg segle després, en 1640, s' alçaven ja, no dugas ciutats sinó dos regnes, als crits de llibertat y de independència, y oposavan á Castella grans exèrcits que la derrotaren mes de una vegada. En efecte, reguant Felip IV, s' alçà Catalunya per haver desatés aquell sos privilegis. Llarga fou la guerra; nombrosos los combats; molts los exèrcits que consumí Castella. Tot pera que se vinguessen a confirmar á la fi los furs de Catalunya y s' perdessen definitivament los combats de Rosselló y Conflent que ab tants sacrificis havia conservat per espai de molts segles.

Portugal s' alçà per las mateixas justas causes que Catalunya. Se l' tractava ab soperbia y duresa, se proveïan los càrrecs oficials ab gent estranya, se l' empobria ab crescudas contribucions; se l' tractava com un esclau despreciable, y mentres se celebraven Corts en tots los antichs Estats, se l' volia obligar á que confongués las seues ab las de Castella. Tenint present encara son passat gloriós, no pogué sufrir tan humiliant joc y conspirà pera recobrar sa independència quinà consegui ab sols tres horas. Castella, centralizadora com mai, volgué reduirlo á sa obediència, més inútilment; ab 25 anys de guerra no ho pogué conseguir; y fent lo darrer esforç en 1665 envia a Portugal 15.000 homes, 6.000 cavalls, 14 canons y 2 morters, á las ordres del Marqués de Caracena. En Montesclaros se donà la batalla y Castella perdió 3.000 homes y quedà sens artilleria. Preguntari a Portugal si vol tornar á unir-se ab Espanya, y vos respondrà que jamay; —puig sempre tindrà present que quan lo marí Castella entrà en son període de decadència, que allavors fou quan

lo tragueren del Japó y perdé las Molucas y altres dominis del Assia, y que de poch los Holandesos li prenen lo Brazil.

En temps de Felip V torná á començar la lluya entre 'ls anticha regnes y 'l centralisme del monarca. Aragó, Valencia y Catalunya se alçaren en defensa de sos furs: més després de una infinitat de gestas en que 's vessá inútilment la sanch, foren suprimits. Se havia lograt la tan cobejada unitat política. Trista victoria!

Quina fou la causa que mogué á las Repùblicas Americanas á separarse d' Espanya sinó la centralisació? Si 'ls nostres governants se haguessen limitat á exercir sobre aquellas apartadas regions un régimen suau, donantlos certa independencia pera que 's poguessen moure lliurement dintre 'l cercle de sos propis interessos, si en lloc de des-sangrarlas robantlos hi l' or de sus minas, las haguessen deixat enriquir ab los tresors que la pròdiga naturalesa los doná, si en lloc de posarlas baix lo jou de despòtichs virreys que comunament eran ambiciosos y no tenian treva que limités sa autoritat, las haguessen permés governar per si mateixas baix lo sistema regionalista, jamay haurfan pensat en la separació, y avuy encara formarían part de la nació Espanyola quina podría dir enorgullida com anys enrera, que en sos dominis jamay se ponía 'l sol.

La centralisació lou també la causa de la pèrdua de Gibraltar y de la guerra de la independencia de Cuba que tanta sanch costá á la nació tota y que vulla Deu no sfa inútil algun dia. La espasa nivelladora de Castella, diu un autor castellá, qui per lo tant no pot ferse sospitos en aquest punt, volguent fer castellans á tots los espanyols, no seu més, sino desnaturalizar al aragonés, al gallego, al catalá y al andalús; y féu més, justificá la independencia de Portugal, axecant al grau de patriotas heróichs als vencedors de Aljubarrata. Fins los castellans hem degenerat, y ja no som, ni de molt, los honrats, los nobles, los valents de otras épocas. Mentre se conservá en las provincias y municipis lo carácter distintiu de cada hú, entregats á son carácter propi, foren grans aquells y gran y respectada Espanya; quan aquells caygueren, aquesta tingué també de baxar, com s' esfenza un edifici quals parets s' enrenan. (1)

NORBERT FONT Y SAGUÉ.

En decadencia

Sí senyors; estém en plena decadencia parlamentaria.

En lo Senat no 's poden discutir las més importants qüestions, ó porque 'ls ministres no hi comparexen, ó perquè no hi comparexen los senadors; sense que tampoch falti alló de que 'l «Senat no celebra sessió per falta d' assumptos.»

Lo Congrés, ja han vist los nostres llegidors que s' ha convertit en una olla de grills.

Ningú te cap plan, ni idees, ni energies, ni res; allí van los representants del pays, exclusivament pera motejarse y pera confeccionar la llista de la roba bruta de cada fulano, més ó ménos máxim.

Y axó que estém sense régime rentístich bó ni do-lent, sense régime aranzelari coneget, sense régime polítich, anunciantos ja 'ls conservadors qu' ho escombraran tot y mostrantse 'ls liberals ab mol poca confiansa en sos procediments.

Lo de Cuba no ho entén ningú; lo del aranzel es un enrevessat geroglífich; tots tenen son propi punt de vista, pero 'ls resultats no 's veuen en lloc. La malhida cugula qu' ompla 'l camp dels fulanos, ha brotat en lo terror dels productors y dels industrials y ja tampoch s' entenen los que pagan y los que treballan.

Deyam que la política havia finat y que s' havia acabat lo periodo constituyent; y ara resulta que no hi ha res fet y que 'ls espanyols nos régime ab un perfecte sistema de desordre administratiu.

Que 'm digui la gent senzilla y 'ls pobres contribu-yents: ¿perxó se nombran los diputats y senadors?

¿Pot un poble esperançar sa regeneració ab aquests escàndols y aquestes lluytes fulanistes?

Seguint aquests camins y ab aquests espectacles no 's vá en lloc, ni ab estadistes tant frívols es possible arribar á una organisiació seria y de moralitat.

Lo pays, lo veritable pays, n' està fins al coll de la política personal qu' anys ha que 'ns deshonra y arruhina.

Mes d' una vegada ho hem dit; tot lo que passa es consecuencia llògica del escepticisme y de l' indiferentisme del pays engendrat pel prepotent caciquisme que tot ho destornilla, ho asseca y ho esterilisa.

(De *El Eco de Navarra*)

CRÓNICA

EXTRANGER

Se parla molt de les condicions que 'l Japó exigeix pe-

(1) Pablo Correa. *Democracia, federación y socialismo.*

ra fer la pau ab Xina. Les pretensions que se li suposen son tant exagerades, y alguna d' elles es tant estraordinaria, que equivaldría a sometre la Xina al Japó y a comprometrela en una política d' hostilitat a les potencies europees. Aquesta matexa exageració y la suposició en lo Japó d' una política tant atrevida y que fins ara res justifica, nos fa creure que d' aquestes condicions res se'n sab de cert y que tot lo que 's diu respecte de elles obheix al propòsit de desviar la opinió y presentar lo Japó baix un prisma que 'l fassi repulsiu a les nacions civilitzades, pot ser ab l' objecte de buscar medi d' intervenir en la guerra d' Orient ó de satisfacer ambicions per part d' alguna potència. Es notable que 'ls diaris inglesos sien los que fassin veure que prenen en sério les suposades exigencias del Japó y que al mateix temps lo gese de la esquadra inglesa en les aigües de Xina s' bagi oposat a que 'ls japonesos realisin determinades operacions de guerra.

Estraordinaria sorpresa ha causat la dimissió del president de la República francesa, Mr. Perier. Los repùblicans avansats no li han perdonat la seva significació conservadora, atribuïntli la representació de una política de resistència. Axis es, que li han demostrat en totes occasions mala voluntat, y la mateixa cambra dels diputats no li era adicta com ho mostrà ab la elecció de Mr. Brisson. Per altre part los actes d' immoralitat de molts prohoms dels partits governants havian rebaxat lo prestigi y fins inutilitat bon nombre de notabilitats politiques. Dos votacions seguides de la cambra contra 'l govern, a propòsit del cumpliment d' una llei de subvenció a algunes companyies de ferrocarrils, llei que se creu gravosa per l' Estat y que s' atribueix a Mr. Raynal, intím y de la corona de Mr. Perier, contra 'l qui s' ha acordat una informació; han fet comprender al president de la República que 'l tiro de la cambra dels diputats passava per damunt del ministeri y anava dirigit a n' ell, y perxó ha dimitit.

Reunida a Versalles l' Assamblea de senadors y diputats, ha sortit nombrat en segon escrutini Mr. Félix Faure, navier y ministre qu' era de marina; que es desde dijous lo nou president de la repùblica francesa. Lo resultat de la elecció no era previst, puig los dos candidats que ab majors probabilitats se disputaven lo puesto y que més vots tingueren en lo primer escrutini eran Mr. Valdeck-Rousseau y Brisson; lo primer moderat y lo segon radical. L' assamblea al elegir a Mr. Faure sembla com que no s' ha volgut significar ni per l' un estrém, ni per l' altre.

ESPAÑA

No obstant de tornar funcionar les Corts res s' ha fet encara y res se sab en concret sobre les qüestions importants que 'l Govern té de resoldre, lo que pot esser es de-gut a la feyna que li han donat los diputats castellans de la majoria proteccionistes *enragés* dels blats y que amassavan ab votar contra En Sagasta si no se satisfeyà la seva pretensió de aumentar los drets d' entrada a n' aquells grans. A la fi s' ha trovat la fórmula y aquests senyors han deixat que 'l govern nombrés les comissions com volgués. De tots modos lo dualisme de la situació se va accentuant cada dia y molt serà que tardém gayre á que entre En Gamazo y En Moret tirián a passeig lo partit fusionista. Axis ho esperan, y es probable no s' equivoquin, los conservadors.

NOTICIES

Oficials.

Butlletí oficial del dia 16 de Janer.—Circular del Govern civil recordant als alcaldes lo cumpliment dels articles 17 y 18 de la Lley municipal respecte á la formació del empadronamiento de veïns y les circumstancies qu' aquest deu reunir.

Altre circular del mateix Govern civil sobre la formació y publicació de les llistes dels que tenen dret de elegir compromissaris pera 'l nombrament de Senadors.

Circular de la Administració d' Hisenda referent á la renovació que 's té de fer de la meytat dels individuos que forman la Comissió d' evalúo de la Capital y de les Jutes periciales de tots los districtes municipals pera 'l proxim bienni de 1895-1897.

Ajuntament.—(Sessió de segona convocatoria del dia 16 de Janer.)—Presidida per l' Arcalde accidental y ab assistència de vuyt regidors, se comensà la sessió lle-gintse les actes de les dos darrerament celebrades, que foren aprobades y firmades.

S' aprobaren varis comptes, se donà un permís d' obres y, a proposta de la Comissió Central, fou nombrat enginyer industrial del municipi D. Pere Ramió y Saura, entenentse dit càrrec honorífich y gratuit.

Alguns periódichs d' aquesta ciutat parlan ab elogi del nou teló de boca qu' ha regalat al Teatre principal d' aquesta ciutat lo Governador civil Sr. D. Ricart Ayuso. Com que no l' hem vist no podem encara dirne res, per més que suposem que sempre serà molt millor y més digne que 'l que hi havia desde ferà cosa d' uns dos anys. De tots modos es de doldre que per part de l' Ajuntament s' haguessen gastat tant malament los diners, com se gastaren al fer pintar lo taló de boca qu' avuy s' ha retirat, ja que aquest, de nou en nou, s' ha declarat indigno de nostre teatre. Es necessari que quan se gastan diners del comú se gastin bé, ja que per fer les coses mal fetes val més que nos fassan. Si 'l taló de boca que harà hi ha tant sols dos anys se va fer, hagués sigut lo que correspongia, de segur que al Sr. Ayuso no se li hauria acudit regalarne un, y que si alguna demostració d' apreci hagués volgut fer á nostra ciutat, no li haurian faltat objectes ab que realisarla.

—La següent gazetilla es de nostre colega *El Guasón*: «Se diu que una personalitat molt coneuguda a n' aquesta capital, tracta de afavorirnos, ah una millora d' interès públich. Ho celebrém. Se diu també, que la aludida personalitat, molt aficionada a fer regalos, pagant los altres, s' ocupa ja de procurar-se recursos, per medis semblants als que li han servit pera altres generositats. Donam lo més sentit pésam, a la decencia y al Còdich Penal.»

Home, home.... ¿Qué serà? Estaré a la mira.

—Lo número 172 de *La Pageda*, corresponent a la

primera quinzena d' aquest mes, porta un important article, mereixent llegir-se los articles titolats: «A la Llobregat y Movilitat de las escalas de resistència xérica de varios ceps», suscrits respectivament per Francisco X. Tobella, director de la citada publicació, per los Srs. D. Ramón Roigé y D. Leopoldo Rius.

—Nostre conseli D. Pere Ramió y Saura ha nombrat per l' Ajuntament enginyer industrial del

—En les obres que 's fan en lo edifici que 'ls P.P. lessians axequen al costat de la carretera de Figueres del Pont Major, s' ha trobat un gros fragment d' inscripció hebreia, probablement sepulcral, que ha estat generosament per dits P.P. al Museo de la provincia, ahont se conservan quasi totes les altres inscripcions del mateix gènere trobades en los cementeris de Montjuich y de Montilibi.

—Dilluns passat morí a Barcelona nostre bon D. Artur Pedrals y Moliné. Es lo Sr. Pedrals una de les víctimes de l' anglés Samuel Willié; que en prestigi de les lleys espanyoles y de la entesa dels governs, se déu passejar a hores d' ara tant campejant als seus súbdits lo pabelló britànic y tràurels de urpes del «fiero león de Castilla.» Era lo Sr. Pedrals primer dependent de la casa Bofill y estava present despatx quan lo crim de Villié. L' impressió y l' suste rebé li feu contraire una malaltia que no ha parat durlo á la sepultura. Col·leccionador de monedes antigues, era 'l difunt ademés intelligentíssim numismàtic y tingit arqueòlog. Lo seu coneixement de la numismàtica catalana se pot dir qu' era complet y es llàstima no deixat escrits los molts datos que tenia pera completa obra d' aquest ram últimament publicades. Fundat de trenta anys enrera junt ab lo Sr. Campaner lo Museu numismàtic espanyol, probablement la millor obra que sobre aquesta branca de la arqueologia s' ha pres a Espanya; impulsà y dirigi la publicació del catàleg detallat de la grandiosa col·lecció del Sr. Vidal Cuadras, y al present s' occupava en donar l' últim volum que sobre 'l tercer tomo inedit de l' *Edat y la numismàtica catalana*, devia llegir en lo que la seva recepció com a individuo numerari de la Reial Academia de Bones Lletres de Barcelona. A pesar de molts coneixements, havia escrit poch, puig sa mort era moltia. Havia pertenescut a la «Societat Artística quecològica barcelonesa» era un dels membres més titulaires y entusiastes del «Centre excursionista de Catalunya» y formava part de la Comissió de Biblioteques del Museu nombrada per l' Ajuntament de Barcelona seva col·lecció de monedes antigues espanyoles, principalement catalanes, passava de quatre mil exemplars, d' ells escassíssims y bastants de únichs: poseïa, més, una escollida llibreria y altres objectes arqueològics curiosos. Ab la seva mort Catalunya ha perdut de sos més devots amadors y l' més intelligent dels mismàtics qu' avuy tenia. Deu li hagi obert les portes del cel y dongui consol a la seva esposa y fill, als quals viém lo més sincer testimoni de la part que prenien son dolor.

—Se troba fent lití á causa de una erissiplè amic y company en la prempsa En Joaquim Bat Paret.

—Hem rebut lo llibre titolat *De la nostra cultura* senyors A. Pallejà y Francesch Noguér.

—La festa de Sant Antoni, se celebra en aquesta atab tota pompa, per part de la gent que crien *anta*. S' anà á beneir, com cada any, a la parroquia del Mesón, y, acabada la ceremonia, als acorts de la misa. El Regiment se voltaren alguns carrers de la Ciutat, los tres toms de consuetud al esser a la Rambla... Al final de volquer veure 'l pas de la comitiva, se vegera extrem animats los punts més cèntrics de Girona.

—L' Ajuntament de la vila de Sitges ha acordat una de ses últimes sessions, const.uir cada any una seta en uns terrenos de propietat d' aquell Municipi. La seta en qüestió serà otorgada per medi de concurs a la família d' obrers més pobres que 's presenti. Aplaudit de tot cor la benèfica acció del Ajuntament de Sitges.

—Dimarts marxaren a Madrid l' Arcalde, Sr. Omella, lo regidor, Sr. Esteve, y l' secretari de l' Ajuntament, nyor Font, comissionats per aquesta corporació per aencionar la resolució d' alguns assumptos d' interès nostra ciutat. També hi marxaren lo die següent lo sacerdot, lo secretari y l' arquitecte de la Diputació provincial, aquests se diu, pera assumptos particulars.

—Lo dia 14 d' aquest mes se perdé en lo port de Palamós un danés «Dronning Louise» á conseqüència d' un fort temporal. Gracies á la estació de Salvament de frechs que posseix dita vila se pogueren salvar los individuos que formaven la tripulació.

—S' ha estrenat ab èxit en lo Teatre Romea de Barcelona un drama català en tres actes original de D. Josep Got y Anguera, titolat *La Bojeria*.

—Per acort de l' Ajuntament de Barcelona se pren una gratitud per a tots los metges que 'n demanaren, de caball, preparat segons lo mètode del Dr. Roux, lo laboratori microbiològic municipal, dirigit pel Dr. Ferran, pera combatre la difteria que tantes victimes duheix, sobre tot entre les criatures.

—Ab lo títol de *Fullas y Flors* nostre amic, lo dígit poeta D. Francesch Marull, ha publicat un volum de poesies, elegantment imprès á S. Feliu de Guíxols, ne ocuparé en la secció de llibres rebuts.

—S' ha repartit ja l' opúscol de nostre vice-president D. Emili Saguer, quina publicació teniam anunciatas las qüestions d' ell el *Diario de Barcelona*: lo títol de «Situación del Derecho Catalán ante el Código Civil» ha publicat D. Emili Saguer y Olivet, Doctor en dret y notari de la ciutat de Girona, un folleto en el qual ha reunit varis articles de polèmica jurídica sobre la qüestió que 'l títol indica y un recurs governatiu important, a propòsit d' un cas particular que se li ha ofert lo exercici de la seva carrera, l' aplicació á Catalunya del Consell de famílies estableert pel Còdich civil. Dígit del Sr. Saguer, y especialment l' última, per la qual es contundent de la argumentació, demostren una extensa il·lustració que ve a auxiliar una voce.

unes disposicions naturals verament estraordinaries, y un fondo y calorós amor á la patria catalana y á ses institucions.

Nostre company y colaborador D. Francisco Bosch y Armet, fill del fervent regionalista D. Carles Bosch de la Trinxeria, ha rebut en la Universitat de Barcelona lo grau de Llicenciat en Filosofia y Lletres. Felicitém de tot cor á nostre amich.

S'ha publicat lo programa pera'l concurs públich dé 1896 de la Academia de Jurisprudencia y Llegislació, qual tema es: «Bases generals pera la formació d' un Còdich industrial!»

Las condicions del concurs s' expressan á continuació:

1.ª Los que optin lo premi haurán de presentar son travall á la Secretaría avans del dia primer de Juliol del vinent any de 1896, acompañat d' un plech tancat que contingui l' nom del autor, y en qual cuberta estigui escrit lo lema ó titol que s' hagi posat á la obra y las primeras paraules d' aquesta. Los travalls que no's presentin en Secretaría dintre de dit plasso, sia pel motiu que 's vulguí, no serán admesos, y 's no premiats se tornaran als que 'ls haguessin presentat, mitjansant la entrega de son rebut liurat pel Secretari.

2.ª S' adjudicará'l premi per la Junta de govern á la Memoria que 'l mereixi, á proposta d' un Jurat compost de cinc académichs nombrats per dita Junta.

3.ª Lo premi consistirá en la cantitat de dues mil pessetes en efectiu. Los autors de las Memorias premiadas en qualsevol de ditas formas y qual manuscrit quedarà en poder de la Academia, conservarán la seva propietat; pero haurán d' entregar á la Corporació vinticinch exemplars de las mateixas, si s' imprimeixen, sia pel mateix autor, sia per un tercer.

4.ª Si no s' adjudica'l premi, la Junta de govern, á proposta del Jurat, podrá otorgar un accésit consistent en la meytat del import d' aquell, y en tot cas las mencions honorificas que considere procedents.

5.ª En la sessió pública inaugural del any académich de 1896 á 1897 s' obrirá'l plech correspondent á la Memoria que hagi obtingut lo premi ó l' accésit, com també 'ls d' aquellas que hagin sigut objecte de menció honorifica, previ, en aquest últim cas, lo beneplacit del autor, que deurá concedirlo avans de dita sessió, á qual efecte s' publicarán oportunament los lemas dels travalls premiats.

La Lliga de Productors del Principat de Catalunya ha conferit al distingit advocat de Tarrasa, don Miquel Vila, que resideix temporalment en aquesta capital, l' encàrrec de redactar una instrucció precisa y clara pera que 'ls propietaris de vinyas filoxeradas puguin incoar l' expedient de baixa en la contribució industrial.

Aquesta instrucció se repartirá á totas las Lligas y Asociacions agrícolas en relació ab lo Principat, que estud ará, assessorada per don Miquel Vila, la manera de estalviar dificultats als propietaris rurals.

Lo Sr. Vila, iniciador del Sindicat de Contribuyents de Tarrasa, creat pera incoar y sostener aquesta mena d' expedients, es l' únic propietari que ha lograt obtenir baixa en la contribució per causa de la filoxera.

En l' Imprenta de Manel Llach, se necessita un oficial encuadernador.

Llibres rebuts

Estudi sobre 'l regionalisme per Norbert Font y Saqué.—Barcelona,—Estampa «La Catalana».

Ja deyam al donar compte d' haver rebut aquest llibre que la materia que en ell se conté s' havia publicat en forma d' articles en ló valent setmanari barceloni *La Veu de Catalunya*, y l' autor, en les *Quatre paraules* que hi posa de prefasi, nos fa saber que es una obra de jove, festa ab tota l' exaltació y l' entusiasme propis de la edat.

Axó no obstant, lo senyor Font ha sabut espigolar molt be en les obres més principals escrites de poch ersá sobre 'l Regionalisme, tant á Espanya com fora d' ella, y principalment en les degudes á L' Almirall, á En Torras y Bagés y á En Brañas, conformantse son criteri principalment ab lo segon y seguint al tercer potser massa en certs assumptos; y d'hén potser massa, porque en algunes ocasions, de segur contra la seva intenció, lo que sosté y defensa es, més aviat que regionalisme, una descentralisació administrativa, del tot insuficient si s' proposa com á l' ideal de lo que volen reivindicar y aspiran obtindre las regions naturals ab carácter propi, les veilles nacionalitats que forman avuy l' Estat espanyol.

Lo llibre compren tres parts. En la primera s' estudia la centralisació; en la segona s' estudia lo regionalisme, investigant sa essència, sas aspiracions y sas ventatges, y en la tercera, dedicada al catalanisme, se fá constar qu' aquest es lo regionalisme dels catalans, se justifica sa llegitimitat y s' indican los medis d' afavorir lo renacement català, acabant ab la expressió de la esperança afalagadora de son triomf.

Dat lo caracter d' aquesta ressenya, no 'ns podém estendre sobre lo que diu l' autor respecte de cada un d' aquets punts: pero si recomaném á tots los amants de Catalunya que llegexin aquesta obreta, puig no solzament ne traurán profit sinó que l' mateix alé y entusiasme que respira contribuirá á arrelar més en sos cors l' amor á nostra patria y 'ls comunicarà'l desitg de véurela lliure y próspera. Es un llibre de propaganda que concep-túem de molt útil.

Secció Literaria.

Quènto d' hivern

I

La neu què feya ja estona que anava cayent, rebotia

en los vidres de la finestra del quarto de la Isabeleta.

¡Y qué embadalida s' ho mirava la noya!... «¡Que bonich!... qué hermos!» exclamava tota contenta, somrient de goig... Més desseguida pensava, veient los auells que revoltejaven cercant lloch pera resguardarse de la neu: «Sí, molt bonich; molt bonich... si no fossin les penes que han de passar los pobres aucollets... ¡Qué se'n veuen de perduts... qué'n deuen passar de fam y fret!... pobrichs!...» Y al considerar los sofriments de les bestioletes, se posava tota trista... se li trencava'l cor...

II

A dalt, á la teulada y al bell cim del quarto de la Isabeleta, arrecerats á dessota d' una teula, hi havia dos auells, un pardal y sa esposa... Estaven tots espantats... no sabien ls que 'ls hi passava... ¡Bé prou que ho deyen ab lo seu llenguatge!...

—Piu, piu... Vina, acostat, esposa meva—deya'l pardal mascle—Abriguemnos tant com puguem ab les ales... Piu, piu, piu.... ¡Quina fret que fá!...

—Ay, sí, espós meu... ¡Quin tremolor!.., Piu, piu, piu, piu... Tens rahó... Abriguemnos bé.—

Y s' abrigaren bé... tan bé com los hi permetien lo lloch y les circumstancies...

Ja estaven d' alló més bé, quan á la boca que formava la teula que 'ls hi servia de casa, aparagué tot plulant... tremolant tot ell de fret, un altre pardal que, ab un accent que feya pena, los hi demanà un xich de lloch.

—Piu, piu, piu... Vinch ab les ales enrampades de fret... Me volguesseu deixar un petit reconet pera guardarme de la neu... Vos ho agrahiré de debó...—

Los pardals amos de la teula feren lloch al foraster y seguiren dientse paraules amorosas sense fer cas d' ell... ¡Com sofría sentint les paraules d' amor que 'ls altres se deyen!

Tant devia patir que no pogué menos de dirloshi:

—Si m' fesseu lo favor de no dir aquestes coses, piu, piu, vos ho estimaria... M' entristeix lo veure que 'ls altres tenen á qui estimar y pensar que jó, pobre de mí, netinch ningú que compartexi lo seu ab lo meu cor... Fá dies que soch viudo... un gat ferestech, negre, malcarat, vá robarme la esposa... la esposa que tant me volia... Piu, piu... Si 'us he vingut á molestar ha sigut perque estantme á casa sempre 'm recordo de quan ella hi era... Piu, piu... ¡Pobre difunta!...—

Aquestes paraules que haurien trencat lo cor á mes de quatre, feren sortir de mare als dos esposos.

—¿Hon vá axó aquest ploré-miques? Piu, piu... ¡Vaya una poca vergonya!... Arri allá... á destorbar á casa teva!... Bé prou que 'n tenim de mals-de-cap.—

Y diguent axó, se tiraren los dos al cim del pobre viudo y l' tragueren á picades.

Lo pobre auell, al venres sol, de peus al cim del ralleix que hi havia á dessota la teulada, s' axugá ab l' ala una llagrimeta, vá arrecerar-se com vá poguer y dirigí una mirada tot al llarch de les teules cercantne una pera ficarshi; més, abans d' haberla trobada, lo trobá á n' ell un gros borrholló de néu que 'l va fer caure com mort, anant á parar al replà de la finestra del quarto de la Isabeleta.

La qual, obri 'ls finestrongs, agáfá l' auell y 'l retorna á la escalfor de son pit.

Desseguida que fou tornat en sí, lo ficá dintre una gabia tota axerideta...

III

Se trobá tan bé l' auell, cuydat per sa guapa mestressa, que s' arribá á oblidar de sa difunta esposa.

¡Que content estava 'l pobre pardal quan, cada demàti, veyá á la Isabeleta que s' acostava á la gabia ab un pinyonet á la boca que li oferia tota riolera!... y qué content li prenia dels llavis!

Mes de quatre poetes hi han encara avuy dia que envejan la sort del auell.

Joseph Morató y Grau.

Malhaja'l rey...

La campana á mitja tarda
dona tres colps pausadament;
mes son toch, que trist ressona
per l' espay, que llastimer!

Lo bronzo sagrat no branda
per' alçar los cors al Cel...
exa volta tallant l' ayre
de rabia fa petar dents.

Als catalans assenyala
la odiosa *Oració del rey*
que ab ferestega ironia
ordená'l Borbó primer.

¡Per' xó per l' ayre ressona
com un sacrilech renech!..
¡per' xó frissos serpenteja
de rabia fent petar dents!..

Diu que un jorn jurá'l monarca
als catalans odi etern
y á befar llurs costums santes
encaminá son intent.

Per 'xó envejós desmuralla
nostres més prehuats castells
que cent voltas regats foren
ab la sanch de braus guerrers;
la ganiveta, en la taula
presonera ab grillons n' es,
per mandat irrevocable
del odiat y absolut rey;
despúla l' antich ropatje
de gramalla á n' els pahers
y 'n son pit posa irrissoria
banda de domasch vermell;
ab lo traço venerable
usat ans pels Cancel·lers
als andadors de la vila
ab vil escarni 'n vesteix.

Tot son ordres d' ignominia
pels usatges d' altres temps...
tant de bò que 'l Senyor vulga
lliurarnos de un semblant rey.

Quin burgit, quanta alegria,
quin bellugueix per la plassa,
la festa majo' aquest any
promet esser animada.

La orquesta llunyanà 's sent
pel poble fent la passada,
ben voltada de bailets
que aleatori saltan y ballan.

L' Ofici 's va á comensar
repicant diu la campana,
la orquesta ja 's va apropiant
que als regidors accompanya.

Ostentan tots en son pit
ampla y carmesina banda
com ordená'l rey Felip
que 'ls regidors tots portassen.

Y un vellet al ovirar
dels pahers les rojes bandes,
girá'l cap, clogué los punys,
lo rostre encés, plé de rabia.

Y avergonyit..., cara avall
l' hi rodolaren les llàgrimes,
tot dihent, ¡malhaja'l rey
que 'ns robá nostres lleys santes!

Joan Barneda.

Secció Religiosa.

SANTS DE LA SETMANA.

Dissavent, 19.—S. Canut, rey y s. Mario y comps. mrs. Diuengen, 20.—Lo Dolcissim Nom de Jesús, s. Fabià p. y s. Sebastià, mrs.—Sol en Aquari.

Dilluns, 21.—S. Fructuós, b. mr. y sta. Inés vg. mr. Dimarts, 22.—S. Vicens, espanyol y s. Anastasi, mrs.

Dimecres, 23.—S. Ildefonso, arquebisbe de Toledo y sta. Emerenciana, vg. m.—Gala ab uniforme per ser lo sant de S. M. lo Rey D. Alfonso XIII.

Dijous, 24.—S. Timoteo, b. y s. Tirso, mrs.

Divendres, 25.—La Conversió de S. Pau, ap., Proget, b. m., patró de Palautordera y sta. Elvira, vg. mr.

Lluna nova á 9 h. 13 m. nit, en Aquari.—Gels y vents del Nort.

QUARANTA HORES.

Avuy se troban en l' iglesia del Mercadal.

Demà comensarán en l' iglesia de les Bernardes

Secció Comercial.

Mercat de Gerona del dia 12 de Janer.

Especies.	Mesures.	Pessetes.
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	13'50
Mestay.	»	12'00
Ordi.	»	7'50
Segol.	»	11'00
Civada.	»	7
Besses.	»	12'00
Mill.	»	14'00
Panís.	»	15'00
Blat de moro.	»	12'00
Fajol.	»	00
Llobins.	»	8'00
Fabes.	»	11'50
Fabó.	»	12'50
Fassols.	»	25'00
Monjetes.	»	23
Ous.	Dotzena.	1'00

Establishment tipogràfic del DIARIO DE GERONA.

Pujada de Sant Felip, núm. 2.

SECCIÓ D'ANUNCIS

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

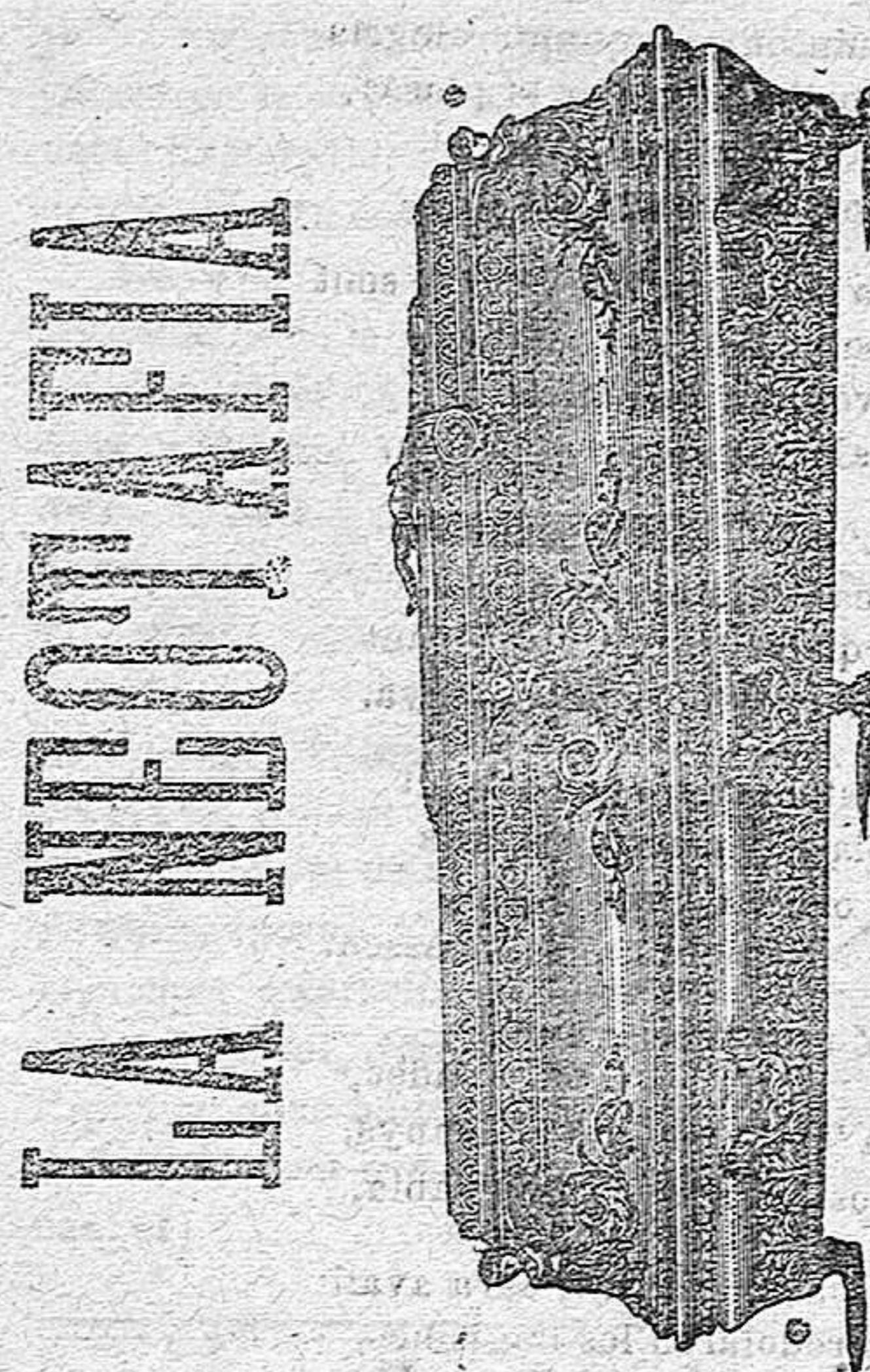
Primera Assamblea General de Delegats

DE LA

UNIÓ CATALANISTA

CELEBRADA Á MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892.

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ells s'hi pronunciaren y llegiren, y las Bases definitivament aprobadas pera la Constitució regional catalana, se ven al preu de dos pessetes en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argenteria, Gerona.

En aquest gran establiment s'hi troba á totas hores un assortit complet de baguls folrats, de totas mides, des dels més petits fins als més grans, de cinqu pessetes en amunt. S'envien á domicili. Dirigir-se á LA NEOTERAPIA, Cort-Real, -18, —GERONA.

ESTABLIMENT
TERÀPICH-SULFURÓS
dirigit per los Doctors

D. JOSEPH PUIGCARBÓ

D. AGUSTÍ BASSOLS Y PRIM.
Caspe, 7 (junt al Teatre de Novetats). Telèfons, 301
BARCELONA.

Aquest establiment, provehit de tots los avenços moderns, y també de perfeccionades calefacció y ventilació per medi del vapor, està destinat á:

Hidroteràpia

Duxes comuns y sulfuroses de totes classes (anémies, nervosis, gastralgies, reumatisme, neurastenia, etc.)

Bainoteràpia

Banys comuns, sulfuroses, medicinals.—Banys russos.—Bany turch.

Neumoteràpia

Ayre comprimit y rarefet, oxígeno, nitrògeno, atmosferes creosotades y altres.—(Bronquitis, catarros crònichs, tisis incipient, asma, etc.)

Sulfoteràpia

Que consta de:
a) Aygues sulfuroses pera beguda, semblants á les de la Puda, Archena, Betelú, Bagnères de Luchón, etc. (Herpes, enfermetats secretes, limfatisme, escròfula, etc.)

b) Pulverisacions sulfuroses (Angina é irritacions herpètiques del canyó, faringitis, bronquitis, etc.)

c) Baus ó inhalació (Bronquitis, asma, tòs herpès, etc.)

d) Vaporari ó inhalació difusa (Bronquitis, catarros crònichs, coqueluche, etc.)

Aquestes aygues—dites Aygues sulfuroses de Barcelona—se usan ab èxit creixent en los molts casos en quins està indicat lo tractament sulfurós. També se despatxan embotellades.

Massoteràpia

local y general (girades, torcedures, fractures, rematisme, etc.)

Electroteràpia.

Consulta de malalties cròniques y nervioses, per lo Director DR. PUIGCARBÓ, de les 11 del matí á la 1 de tarda y de 5 á 7 de la tarda.

Consulta de malalties de l' aparato respiratori, per lo Director de la secció neumoteràpica, DR. BASSOLS Y PRIM, de 10 á 12 del matí y de 6 á 7 de la tarda.

Establiment de Dom Pere Prunell

S' hi trobará un gran assortit de camises, corbates, colls y punys, sedas y llanas y demés articles de novetat pera vestits de senyora.

PREUS LIMITADISSIMS

Voltas de la Rambla, cauñada al carrer de Besadó, 26, Gerona

Máximo Fernandez

PERRUQUER DE S.M.

Ayga Minòxima vegetal per tenir lo cabell. No té rival en lo mon, perqué á més de sos efectes maravellosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent espirítu, se ven en dita perruquería,

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 24
GERONA.

Grans rebaixas al engrós.

També s' troba en venda en dit establiment la

Tintura americana instantànea

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Gerona

Aparatos d' il·luminació per gas y petroli.

Serveys complets de cuyna. Cereria.

Instalacions de para-llamps, campanetas elèctriques y telefones, á preus limitadissims.

EDICIÓ DE PROPAGANDA

DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA
PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA
DEL "CENTRE CATALÀ" de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la UNIÓ CATALANISTA

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Català» de Sabadell.

MEDICAMENTS ACREDITATS

RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfits GIMBERNAT

Lo meller dels tònichs reconstituyents coneguts; desperta la gana, cura l'anèmia, clorosis (colors tristes), malalties mèdulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalescencies: Ampolla 10 rals.

Ví restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu'era lo «Restaurador» per escencial, pera combatre l'escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Té un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. Ampolla 12 rals.

Ví de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimulant de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit. Preu 8 rals.

Se venen al engrós

Farmacia del autor Conde del Asalto, 14.—BARCELONA.
Al detall en totes les farmacis.

SUCURSAL JUNCOSA

Plaça de la Constitució, número 13
GERONA.

Casa especial en xocolates, cafés, sucre y thés.

Banc Vitalici de Catalunya

Comp.ª general de segurs sobre la vida establecida á Barcelona.

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESETES

Capitals suscrits fins al 31 Dezembre 1893	87,949.791,98 ples.
Actiu en idem.	15,837.928,87
Sinistres pagats fins á idem.	8,262.316,00
Reserves ó fondos de segur á idem.	4,178.675,61

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Mixto.—Capital pagador al assegurat si viu lo dia fixat; ó, inmediatament d'ocorrer sa seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo dia fixat sia al assegurat ó als seus herers. En cas de mort del assegurat s'acaba lo pago de les primes.

Aquests segurs participan en un 50 per 100 dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLAÇSAT

SEGURS TEMPORALS.—SEGURS DE SOBREVIVÈNCIA

SEGURS MIXTOS Á CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á n' aquesta Província:

Joseph Coderc y Bacó, advocat.—GERONA.

Establiment y taller

PAU CASSÀ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magatzems mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 80 pessetas la pessa.

Cromos, motlluras, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y economia

Gerona.—Baixada del Pont de pedra, 14

ACADEMIA DE TALL

y de confecció pera senyoretas, ab lo mètode més fàcil de tots los coneiguts y ab Real Privilegi, dirigida per l'autora de dit mètode

D. Carme Miró de Gran

Ab una sola llissó se poden tallar tota classe de prendes interiors y exteriors.

Classes de 11 á 12 y de 3 á 7.

RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 13, PRINCIPAL,

ESTABLIMENT

DE

Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S'han rebut las últimes novetats per la pròxima temporada; los preus sumament econòmics.

CAMISERIA.—ASTRERIA PER NOYS.

Especialitat en trajes pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.

SALT

MOLÍ FARINER

SISTEMAS AUSTRO-HUNGARIAS Y DE MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema s'fan las moltas á preus sumament mòdichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M. VENTÓS

Calsat pera senyors, senyoras y nens.

Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.